REZOLUȚIA (UE) 2020/1893 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 14 mai 2020

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2018, secțiunea II – Consiliul European și Consiliul

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere Decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al Uniunii Europene aferent exercițiului financiar 2018, secțiunea II – Consiliul European și Consiliul,

— având în vedere Recomandarea Ombudsmanului European în cazul 1069/2019/MIG privind sponsorizarea Președinției Consiliului Uniunii Europene,

— având în vedere Raportul special al Ombudsmanului European referitor la ancheta strategică OI/2/2017/TE privind transparența procesului legislativ al Consiliului,

— având în vedere Rezoluția sa din 17 ianuarie 2019 referitoare la ancheta strategică a Ombudsmanului OI/2/2017 privind transparența dezbaterilor legislative care au loc în cadrul grupurilor de pregătire ale Consiliului UE [1],

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru afaceri constituționale,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0038/2020),

A. întrucât, în contextul procedurii de descărcare de gestiune, autoritatea care acordă descărcarea de gestiune dorește să sublinieze că este deosebit de important să se întărească și mai mult legitimitatea democratică a instituțiilor Uniunii prin îmbunătățirea transparenței și a răspunderii, prin punerea în aplicare a principiului întocmirii bugetului în funcție de performanțe și prin buna administrare a resurselor umane,

1. constată cu satisfacție că, în raportul său anual pe 2018, Curtea de Conturi (denumită în continuare „Curtea”) nu a identificat nicio deficiență semnificativă în ceea ce privește aspectele supuse auditului privind resursele umane și procedurile de achiziții ale Consiliului European și Consiliului;

2. ia act de concluzia Curții potrivit căreia plățile totale pentru cheltuielile administrative ale Consiliului aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2018 nu au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare, iar sistemele de supraveghere și de control examinate au fost eficace;

3. regretă, ca observație generală, faptul că sfera supusă examinării și concluziile capitolului 10 referitor la „Administrație” din Raportul anual pe 2018 al Curții sunt destul de limitate, chiar dacă rubrica 5 („Administrație”) din cadrul financiar multianual este considerată ca prezentând un risc scăzut;

4. ia act de faptul că Curtea a selectat un eșantion de 45 de operațiuni din rubrica 5 a cadrului financiar multianual („Administrație”) pentru toate instituțiile și organele Uniunii; constată faptul că eșantionul a fost astfel constituit încât să fie reprezentativ pentru gama de cheltuieli de la rubrica 5, care reprezintă 6,3 % din bugetul Uniunii; ia act de faptul că, potrivit Curții, riscul asociat cheltuielilor administrative este scăzut; consideră, cu toate acestea, că numărul operațiunilor selectate pentru „alte instituții” nu este suficient și solicită Curții să crească numărul de operațiuni examinate cu cel puțin 10 %;

[1] Texte adoptate, P8_TA(2019)0045.

5. regretă faptul că cererea de a separa bugetul Consiliului European de cel al Consiliului, astfel încât fiecare instituție să aibă un buget individual, înaintată de Parlament în cadrul rezoluțiilor anterioare privind descărcarea de gestiune nu a fost luată în considerare; invită Consiliul să efectueze această separare pentru a îmbunătăți transparența și a asigura o mai mare răspundere și eficiență a cheltuielilor pentru ambele instituții;

6. observă că, în 2018, Consiliul a dispus de un buget total de 572 854 377 EUR (față de 561 576 000 EUR în 2017), iar rata generală de execuție a fost de 91,9 % (față de 93,8 % în 2017); ia act de majorarea bugetului cu 11,3 milioane EUR, ceea ce reprezintă o creștere de 2,0 %, față de 3 % în 2017 și 0,6 % în 2016;

7. salută faptul că, per ansamblu, gestiunea financiară a Consiliului a fost prudentă și corectă; recunoaște evoluția bugetului Consiliului de la un buget de 634 de milioane EUR în 2010 la un buget de 573 de milioane EUR în 2018, ceea ce reprezintă o scădere de 9,63 %;

8. constată că creditele reportate din 2018 în 2019 s-au ridicat la un total de 56 599 584 EUR, ceea ce reprezintă 10,7 % (față de 60 576 175 EUR sau 11,5 % în 2017), provenind în principal din categorii precum sistemele informatice (18,3 milioane EUR), clădirile (16,0 milioane EUR) și serviciile de interpretare (11,9 milioane EUR); ia act de creditele anulate în 2018, în valoare de 46 348 862 EUR (față de 35 025 789 EUR în 2017); reamintește Consiliului că reportările reprezintă excepții de la principiul anualității și ar trebui să reflecte nevoile reale și, prin urmare, invită Consiliul să își intensifice eforturile pentru a evita supraestimarea bugetului;

9. constată din nou rata scăzută de execuție pentru cheltuielile de deplasare ale delegațiilor, cu un angajament de 11,1 milioane EUR și un buget final (inclusiv realocările interne) de 22,3 milioane EUR; constată că, întrucât statele membre trebuiau să ramburseze sumele neutilizate din anii precedenți, Consiliul a angajat doar 11,1 milioane EUR pentru plăți ulterioare; invită Consiliul să informeze Parlamentul cu privire la evoluția negocierilor cu statele membre privind politica de rezolvare a acestei probleme de lungă durată;

10. ia act de faptul că numărul de posturi din schema de personal pentru 2018 a fost stabilit la 3 031 de posturi (față de 3 027 de posturi în 2017); ia act de faptul că în 2018 au fost recrutate 137 de persoane (74 de funcționari permanenți și 63 de agenți temporari) și că, în cursul aceluiași an, au plecat 184 de persoane (154 de funcționari permanenți și 30 de agenți temporari), ceea ce reprezintă o scădere netă de 47 de posturi ocupate și este cauza principală a utilizării incomplete a sumei de 18,8 milioane EUR de la postul bugetar „schema de personal”;

11. recunoaște volumul de muncă ridicat, reflectat în numărul total de reuniuni, care a fost de 7 733 în 2018 față de 6 338 în 2010; ia act de un alt indicator cantitativ al activităților, cum ar fi numărul de acte juridice publicate în Jurnalul Oficial, care a fost de 1 210 în 2018, față de 825 în 2010;

12. salută eforturile Consiliului de punere în aplicare a „Planului de acțiune pentru un Secretariat General al Consiliului dinamic, flexibil și colaborativ” (SGC); ia act de măsurile de îmbunătățire suplimentară a gestiunii și a performanței financiare a Consiliului prin măsuri precum înființarea unui Consiliu de administrație consultativ, adoptarea unor orientări pentru un cadru comun de gestionare a proiectelor și a grupurilor operative, crearea unui grup operativ pentru reorganizare și revizuirea regulamentului intern în urma publicării noului Regulament financiar;

13. ia act de situația imobiliară a Consiliului, care a condus la negocieri intense în 2018 cu autoritățile belgiene, care nu au realizat vânzarea celor patru parcele de teren adiacente, în pofida acordului privind prețul final al proiectului clădirii Europa; ia act de faptul că părțile au ajuns la un acord cu privire la o soluție alternativă, care duce la necheltuirea sumei de 4 672 944 EUR aferente prețului inițial al parcelelor;

14. își exprimă preocuparea în legătură cu informațiile alarmante raportate de mass-media cu privire la construirea noii clădiri Europa; invită Consiliul să realizeze o cercetare minuțioasă privind contractantul principal și întregul lanț de subcontractanți (al căror număr poate ajunge până la 12, potrivit informațiilor difuzate de mass-media), precum și privind condițiile de muncă ale lucrătorilor angajați și să prezinte Comisiei pentru control bugetar a Parlamentului toate constatările;

15. ia act de faptul că versiunea revizuită a cadrului de control intern a intrat în vigoare la 1 noiembrie 2018 și conține cinci componente, și anume controlul mediului, evaluarea riscurilor, activitățile de control, activitățile de informare și comunicare și activitățile de monitorizare, precum și 17 principii și 33 de caracteristici pentru a garanta o asigurare rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor stabilite;

16. salută faptul că, în 2018, 92 % din recomandările auditului intern emise în perioada 2015-2017 au fost aplicate sau se aflau în curs de aplicare; ia act de faptul că programul de lucru anual al auditului intern din 2018 se bazează pe o evaluare actualizată a riscurilor (având în vedere revizuirea registrelor de risc) și a fost pus în aplicare în mod eficace; ia act de domeniile în care au fost efectuate audituri în 2018, cum ar fi gestionarea tehnică, achizițiile publice din domeniul tehnologiei informației, serviciul juridic și strategia de comunicare;

17. ia act de faptul că, în ceea ce privește propunerea pentru un nou acord interinstituțional privind un registru de transparență obligatoriu, accesibil într-un format prelucrabil automat, pentru reprezentanții grupurilor de interese din Parlament, Consiliu și Comisie, au avut loc două runde de negocieri în 2018 sub președinția bulgară și una în 2019 sub președinția română; reamintește decizia Ombudsmanului European din 18 iunie 2019, potrivit căreia Secretariatul General al Consiliului ar trebui să țină evidența tuturor reuniunilor care au loc între reprezentanții grupurilor de interese și președintele Consiliului European, evidență care ar trebui făcută publică; regretă faptul că, în pofida multiplelor negocieri, Consiliul nu a aderat încă la registrul de transparență și invită Consiliul să continue negocierile pentru a ajunge la un rezultat pozitiv, care să ducă la includerea în registru a Consiliului; invită Consiliul să dea dovadă de un angajament real față de principiile transparenței și răspunderii prin adoptarea unor măsuri concrete și urmând exemplul stabilit de președinția finlandeză; invită toate triourile de președinți să conducă prin puterea exemplului, refuzând întâlnirile cu reprezentați neînregistrați ai grupurilor de interese;

18. ia act de recomandarea Ombudsmanului adresată președintelui Consiliului European și Cabinetului președintelui de a publica o listă completă a tuturor întâlnirilor cu grupurile de interese; își exprimă dezamăgirea cu privire la faptul că noul președinte al Consiliului European nu a pus încă în aplicare această recomandare; ia act de faptul că, deși președintele Consiliului European nu pare să se întâlnească cu un număr mare de reprezentanți ai grupurilor de interese, principiul transparenței acestor activități este totuși important; îndeamnă președintele Consiliului European să se asigure că, atât în ceea ce îl privește, cât și în privința cabinetului său, vor fi refuzate toate reuniunile cu reprezentanți neînregistrați ai grupurilor de interese și se va publica în mod proactiv o listă cuprinzătoare a întâlnirilor cu acești reprezentanți; solicită Secretariatului General al Consiliului să se asigure că normele de etică care reglementează activitatea președintelui Consiliului European sunt aliniate cu cele aplicabile președintelui Comisiei Europene, astfel încât normele referitoare la „ușile turnante” să fie aplicabile pentru o perioadă de trei ani și să existe obligația obținerii unei aprobări oficiale pentru noile roluri care au legătură cu activitățile Uniunii;

19. salută înființarea, la 1 iulie 2018, în cadrul reorganizării Secretariatului General al Consiliului, a Departamentului pentru servicii digitale; ia act de faptul că programul de informare și de gestionare urmează să raționalizeze și să digitalizeze procesele operaționale esențiale prin asigurarea unui sistem de aplicații și servicii pe deplin integrat, care va fi accesibil utilizatorilor prin intermediul unui spațiu de lucru digital colaborativ și securizat pentru personal, președinții și delegați;

20. constată o mediatizare intensă a negocierilor privind retragerea Regatului Unit din Uniune și interesul deosebit de ridicat al mass-mediei față de acestea; salută dezvoltarea continuă a site-ului internet al Consiliului și activitatea intensă de creștere a audienței sale pe toate canalele (o creștere de 9 % a numărului de vizite pe site-ul internet, de 13 % a numărului de fani pe Facebook, de 26 % a numărului de persoane care îl urmăresc pe Twitter și de 92 % a numărului de persoane care îl urmăresc pe Instagram, față de anul precedent); ia act de numărul mare de informări generale și de conferințe de presă; ia act de platforma de presă, care permite presei și mass-mediei să vizualizeze, să descarce și să integreze cu o calitate de rezoluție înaltă produsele video și foto ale Consiliului; încurajează în continuare utilizarea platformelor de rețele sociale cu sursă deschisă, acordând o atenție deosebită protecției datelor utilizatorilor;

21. își reiterează sprijinul pentru recomandările Ombudsmanului privind transparența dezbaterilor legislative care au loc în cadrul grupurilor de pregătire ale Consiliului ([2]); solicită Consiliului să își intensifice eforturile pentru a face procesul legislativ mai trasabil și mai ușor de înțeles, a asigura transparența etapelor esențiale ale procesului legislativ și a identifica și publica în mod sistematic și în timp util, într-un format ce poate fi citit automat, contribuțiile statelor membre (declarații, propuneri de amendamente) la dezbaterile legislative, atât în cadrul reuniunilor Consiliului sau al discuțiilor pregătitoare din cadrul Comitetului reprezentanților permanenți al Consiliului, cât și în cadrul oricăruia dintre grupurile de pregătire; invită Consiliul să își intensifice în continuare eforturile în materie de transparență prin măsuri cum ar fi, printre altele, publicarea documentelor sale legislative, redactarea în mod oficial și publicarea proceselor-verbale ale reuniunilor grupurilor de pregătire ale Consiliului, care ar trebui să includă pozițiile statelor membre, precum și prin punerea la dispoziție a mai multor documente aferente trilogurilor, în conformitate cu recomandările Ombudsmanului; ia act de eforturile Consiliului de a îmbunătăți transparența prin schimbările pe care le operează în prezent pe site-ul său internet și prin activitățile echipei sale interne de transparență; invită Consiliul să introducă măsuri suplimentare pentru o politică de succes în domeniul transparenței, care să-i permită publicului să urmărească procesul legislativ al Uniunii cu mai multă ușurință;

22. reamintește concluziile Raportului special al Ombudsmanului European din mai 2018 referitor la ancheta strategică OI/2/2017/TE privind transparența procesului legislativ al Consiliului, în cadrul cărora s-a constatat că practicile actuale ale Consiliului constituie un caz de administrare defectuoasă; reamintește documentul neoficial comun din octombrie 2019, la care au subscris Belgia, Danemarca, Estonia, Irlanda, Letonia, Luxemburg, Slovenia, Suedia și Țările de Jos, privind creșterea transparenței și a gradului de răspundere al Uniunii, în care se solicită în mod specific Consiliului să asigure o mai mare deschidere în negocierile din cadrul trilogurilor prin publicarea sistematică a documentelor legislative de referință; solicită Consiliului să acorde atenția cuvenită acestor recomandări în interesul transparenței și să asigure informarea în consecință a Parlamentului;

23. își exprimă îngrijorarea profundă în legătură cu informațiile publicate în mass-mediile europene cu privire la sponsorizarea corporativă a statelor membre care asigură Președinția Uniunii și reiterează preocupările exprimate de cetățenii europeni și de deputații în Parlamentul European în această privință; recunoaște că statele membre ar trebui să își finanțeze perioadele de președinție și regretă faptul că recurgerea la sponsorizarea corporativă pentru a acoperi unele cheltuieli în acest sens a devenit o practică curentă în ultimii ani; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la posibilele prejudicii aduse reputației Uniunii, a instituțiilor sale și, în special, a Consiliului, precum și la riscul ca acești actori să piardă încrederea cetățenilor din cauza acestei practici; ia act de poziția adoptată de Consiliu, potrivit căreia chestiunea sponsorizării este responsabilitatea exclusivă a statului membru care deține președinția; împărtășește opinia Ombudsmanului, conform căreia publicul nu face deosebirea între președinția Consiliului și statul membru care o deține; sprijină pe deplin evaluarea realizată de Ombudsmanul European și recomandarea aferentă ([3]), potrivit căreia Consiliul ar trebui să emită orientări adresate statelor membre cu privire la această chestiune; recomandă, de asemenea, insistent Consiliului să prevadă includerea în buget a președințiilor; solicită Consiliului să aducă această preocupare la cunoștința statelor membre, în special a actualului trio de președinții, să examineze aceste recomandări cu seriozitate și să prezinte un raport Parlamentului;

24. solicită armonizarea Codului de conduită aplicabil în cazul președintelui Consiliului European cu cel aplicabil în cadrul Comisiei și al Parlamentului, pentru a asigura faptul că se aplică regula aprobării oficiale a activităților legate de legislația Uniunii timp de trei ani de la încheierea mandatului președintelui în cadrul Consiliului;

25. își exprimă profunda îngrijorare privind acuzațiile legate de existența unui conflict de interese care vizează o serie de reprezentanți ai statelor membre implicați în procesul decizional politic și bugetar la nivel înalt; solicită Consiliului să se asigure că reprezentanții statelor membre care sunt în măsură să beneficieze direct de subvenții din partea Uniunii prin intermediul întreprinderilor pe care le dețin nu participă la dezbaterile și procedurile de vot conexe desfășurate în sfera politică sau în cea bugetară; solicită, de asemenea, Consiliului să se alăture Parlamentului pentru a îndemna Comisia să propună noi proceduri de audit cu scopul de a accelera investigarea cazurilor urgente și grave de conflicte de interese și să asigure informarea corespunzătoare a Parlamentului cu privire la concluziile auditului;

26. regretă faptul că, din nou, Consiliul nu a răspuns la întrebările cu solicitare de răspuns scris trimise de Parlament și că secretarul general al Consiliului nu a participat la audierea organizată la 12 noiembrie 2019 în contextul descărcării anuale de gestiune, ceea ce demonstrează din nou lipsa totală de cooperare din partea Consiliului; subliniază că cheltuielile Consiliului trebuie controlate la fel ca și cele ale altor instituții, reamintind că elementele fundamentale ale acestui control au fost prezentate în rezoluțiile sale privind descărcarea de gestiune din ultimii ani; evidențiază faptul că Parlamentul este singura instituție aleasă în mod direct de către cetățenii Uniunii și că rolul său în cadrul procedurii de descărcare de gestiune este direct legat de dreptul cetățenilor de a fi informați cu privire la modul în care sunt cheltuite fondurile publice;

([2]) Rezoluția Parlamentului European din 17 ianuarie 2019 referitoare la ancheta strategică a Ombudsmanului OI/2/2017 privind transparența dezbaterilor legislative din cadrul organismelor de pregătire ale Consiliului UE [Texte adoptate, P8_TA(2019)0045].

([3]) Recomandarea Ombudsmanului European în cazul 1069/2019/MIG privind sponsorizarea Președinției Consiliului Uniunii Europene.

Cooperarea viitoare dintre Consiliu și Parlament

27. observă că rolul Parlamentului în ceea ce privește descărcarea de gestiune este stabilit în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în Regulamentul financiar și în Regulamentul de procedură al Parlamentului;

28. observă că, în conformitate cu articolul 319 din TFUE, Parlamentul, la recomandarea Consiliului, acordă Comisiei descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului general al Uniunii Europene; observă că rolul Consiliului, ca instituție care emite recomandări în cadrul procedurii de descărcare de gestiune, este pe deplin recunoscut;

29. atrage atenția asupra prerogativelor Parlamentului de a acorda descărcarea de gestiune în temeiul articolelor 316, 317 și 319 din TFUE, în conformitate cu interpretarea și practica actuală, și anume de a acorda descărcarea de gestiune pentru fiecare rubrică bugetară în mod separat, cu scopul de a menține transparența și a asigura răspunderea democratică față de contribuabilii Uniunii;

30. consideră că diferitele roluri ale instituțiilor respective în cadrul procedurii de descărcare de gestiune ar trebui diferențiate și, prin urmare, ar trebui exclus un rol echivalent și reciproc al celor două instituții în cadrul procedurii anuale de descărcare de gestiune;

31. reamintește că, în conformitate cu articolele 316 și 335 din TFUE, instituțiile se bucură de autonomie administrativă, iar cheltuielile lor sunt prevăzute în elemente separate ale bugetului; indică faptul că, în conformitate cu articolul 59 din Regulamentul financiar, fiecare instituție este responsabilă de execuția bugetului său; subliniază cât este de important ca instituțiile să acționeze responsabil și profesionist în execuția propriului buget;

32. observă că, în aproape douăzeci de ani, Parlamentul a dezvoltat practica de a acorda descărcarea de gestiune tuturor instituțiilor și organelor Uniunii; reamintește că Parlamentul acordă descărcarea de gestiune instituțiilor și organelor Uniunii după examinarea documentelor puse la dispoziție, a răspunsurilor acestora la chestionarele scrise și după audierea secretarilor lor generali; ia act de faptul că toate instituțiile și organele Uniunii acceptă să participe la procedura de descărcare de gestiune desfășurată de Parlament, singura excepție fiind Consiliul; regretă că Consiliul a refuzat să răspundă la întrebările adresate de Comisia pentru control bugetar a Parlamentului la 12 noiembrie 2019;

33. salută faptul că Consiliul și-a arătat disponibilitatea de a ajunge la un acord cu Parlamentul cu privire la modalitățile de cooperare în cadrul procesului de descărcare de gestiune;

34. regretă faptul că lipsa de cooperare din partea Consiliului în cadrul procedurii de descărcare de gestiune a determinat Parlamentul să refuze, începând din 2009, să acorde Secretarului General al Consiliului descărcarea de gestiune;

35. subliniază necesitatea unui memorandum de înțelegere între Consiliu și Parlament pentru a găsi soluții la divergențele de lungă durată dintre Consiliu și Parlament cu privire la practica actuală de acordare a descărcării de gestiune;

36. salută aprobarea componenței noii echipe de negociere a Parlamentului; solicită echipei de negociere să asigure coerența deplină a acordului cu poziția aprobată în februarie 2020 de Comisia pentru control bugetar a Parlamentului; invită Consiliul să reia negocierile fără nicio întârziere;

37. consideră că răspunsurile la o serie de întrebări recurente din chestionarele adresate diferitelor instituții, organe și agenții, spre exemplu la întrebările privind echilibrul geografic și de gen, conflictele de interese, activitățile de lobby și protecția avertizorilor de integritate ar putea fi incluse în raportul de evaluare privind finanțele Uniunii, elaborat în conformitate cu articolul 318 din TFUE, în măsura în care aceste aspecte au o legătură cu execuția bugetului; reamintește că raportul la care face referire articolul 318 din TFUE este menționat în mod explicit la articolul 319 alineatul (1) din TFUE drept unul dintre documentele care trebuie examinate în contextul procedurii de descărcare de gestiune;

38. reamintește faptul că fiecare instituție și organ are obligația, în temeiul Regulamentului financiar, să adopte măsurile necesare pentru a da curs observațiilor care însoțesc decizia de descărcare de gestiune a Parlamentului și să raporteze cu privire la măsurile luate ca răspuns la aceste observații; subliniază că refuzul unei instituții de a respecta această cerință, după ce i s-a solicitat să acționeze, ar putea avea ca rezultat inițierea unei acțiuni în constatarea abținerii de a acționa în temeiul articolului 265 din TFUE;

39. salută declarațiile făcute de vicepreședinta desemnată a Comisiei, Věra Jourová, și de comisarul desemnat Johannes Hahn în cadrul audierilor lor în fața Parlamentului, conform cărora aceștia doresc să participe la eforturile depuse în acest sens, pentru a contribui la creșterea transparenței în ceea ce privește execuția bugetului Consiliului; atrage atenția asupra jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene privind dreptul contribuabililor și al publicului larg de a fi informați cu privire la utilizarea veniturilor publice;

40. consideră că angajamentele asumate de comisarii respectivi constituie o schimbare de atitudine salutară în comparație cu poziția adoptată de Comisie în trecut, astfel cum a fost exprimată în scrisoarea sa din 23 ianuarie 2014, în care instituția afirma că nu ar trebui să se aștepte din partea Comisiei să supravegheze execuția bugetelor altor instituții;

41. solicită Consiliului să își îndeplinească rolul specific și să prezinte recomandări de descărcare de gestiune cu privire la celelalte instituții ale Uniunii.